
LUNNER 2040

Strategiplan for Helse og mestring 2022-2040

Høringsutkast til offentlig ettersyn

Versjon per. 20.6.22

LUNNER
KOMMUNE

Om strategiplan for Helse og Mestring

Lunner kommune er organisert i tre Kommunalsjefsområder. Området Helse og Mestring er en stor tjenesteyter i kommunen. Demografiutviklingen og analyser bekrefter at kommunen må gi tjenester på en ny måte for å sikre fremtidig økonomisk bærekraft.

Tjenestene i Helse og Mestring er hjemlet i lovverket. Tjenestene omfatter forebyggende tilbud, praktisk bistand og helsetjenester for alle aldersgrupper og funksjonsnivå. Målet er å fremme selvstendighet og legge til rette for et godt liv til tross for sykdom eller funksjonsnedsettelse.

Fremtidige tjenester må innrettes på at innbyggerne tar større ansvar og planlegger for livsfasene. For å lykkes må boligpolitikk, infrastruktur og samarbeid med frivillige prioriteres.

Innbyggerinvolvering som velferdsstrategi

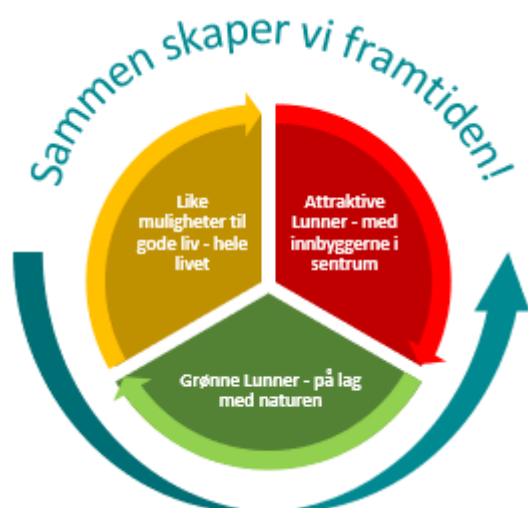

Strategiplan for Helse og Mestring konkretiserer kommuneplanens samfunnsdel, beskriver formålet, utfordringene, satsingsområder, veivalg og strategier.

Tiltak for å gjennomføre strategien fremkommer i økonomiplan/handlingsdelen, og ikke i strategien.

PLANENS OPPBYGGING

Målene i strategiplanen dekker områdene Helse og mestring, og skal gi kommunen retning fram mot 2040. Planen inneholder også satsingsområder for denne kommunestyreperioden. Det er gjennomført medvirkning i planen, og sektorenes egne planer er hensyntatt.

FNS BÆREKRAFTSMÅL

er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe uønskede klimaendringer innen 2030. Lunner skal ta sitt ansvar. Dette skal vi gjøre ved å ha bærekraftmålene med oss i planleggingen. I tillegg til at planen er bygget opp rundt bærekraftmålene, har vi tatt i bruk bærekraftmålene som rammeverk for å samle inn innspill og bidrag til planen.

FNS BÆREKRAFTMÅL OG HELSE— OG MESTRING I LUNNER! Denne delen beskriver hvordan området Helse og mestring bidrar til å oppfylle FNs bærekraftmål.

NASJONALE FØRINGER FOR UTVIKLINGEN I HELSE OG MESTRING

Denne delen beskriver rammer og føringer fra nasjonale myndigheter for forebygging og helsetilbud i kommunen.

INTEGRASJON MELLOM TJENESTENE Denne delen beskriver helheten og samarbeidet i tjenestene

UTFORDRINGSBILDET I LUNNER Denne delen beskriver utfordringsbildet og konteksten for målene i planen.

MÅL OG STRATEGIER 2040 Denne delen beskriver mål hentet fra kommuneplanens samfunnsdel, og mål utarbeidet i tjenesteområdene.

SATSINGSOMRÅDER FOR DENNE VALGPERIODEN Kapittelet beskriver prioriteringer i valgperioden, gitt de økonomiske rammene kommunen har.

FNs bærekraftsmål i Lunner kommune, Helse og mestring

Følgende av FNs bærekraftsmål ligger til grunn for mål og strategier;

Mål nr. 3 God helse. Kommunens prioritet på folkehelse er en forutsetning. Overordnede planer, tilrettelegging og innbyggerdialog må innrettes slik at innbyggerne tar ansvar for egen helse og planlegger for alle livsfaser

Mål nr. 17 Sammen for å nå målene. Kommunens fremtidige økonomi, kapasitet og kompetanse vil ikke være bærekraftig uten samarbeid, internt, mellom kommuner og mellom forvaltningsnivåer. I tillegg vil samarbeid med brukere, pårørende, frivillige og næringslivet få økt betydning.

Tjenesten skal vektlegge det forebyggende arbeidet og bidra til at den enkelte innbygger opplever mestring og ivaretar sin integritet.

Tjenestene skal speile innbyggernes ansvar og gjensidig forventning om samhandling.

Mandat, lovverk og Nasjonale føringer

Statsforvalterens årlige forventningsbrev 2022

understreker at langsiktig og helhetlig planlegging knyttet til kapasitet, kompetanse og kvalitet i tjenestene blir stadig viktigere.

En vesentlig utfordring for sektoren i framtida er manglende tilgang på kompetanse. Betydningen av ROS-analyser og kompetanseplanlegging for kritisk kompetanse påpekes i forventningsbrevet. Særlig er mangelen på fastleger, sykepleiere og vernepleiere bekymringsfull og krever oppfølging.

Kommunen forventes å planlegge helse og omsorgstjenestene i det ordinære økonomi og planarbeidet, i tråd med lov om folkehelsearbeid § 6, forskrift om ledelse- og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenestene og bærekrafts mål i § 1-1 i plan og bygningsloven. Kommunestyrene bes om at løsningene er basert på analyse av kommunens egne utfordringer og behov.

Kommunen har en viktig oppgave i å sikre likeverdighet i helse- og omsorgstjenester, uavhengig av språk, nasjonalitet og sosial status. I tillegg må kommunen inkludere psykisk helse som en likeverdig del av folkehelsearbeidet. Kommunene bes også om å jobbe for implementering av ulike pakkeforløp på helse- og omsorgsfeltet.

Kommunene bes om å arbeide for å styrke legetjenestene, jf. regjeringens Handlingsplan for allmennlegetjenesten (2020), herunder medvirke i spesialistutdanningen i allmennmedisin i henhold til revidert spesialistforskrift for leger.

Statsforvalteren forventer videre at kommunen jobber systematisk med pasientsikkerhet og kvalitetsforbedringsarbeid, jf. Nasjonal handlingsplan for pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring (2019-2023) i helse og omsorgstjenesten.

Kvalitetsreformen Leve hele livet skal ses i sammenheng med andre, relevante nasjonale satsinger. Kommunen må sørge for at de vedtak som fattes om gjennomføring av reformen blir forankret i overordnede plandokumenter.

Kommunen må planlegge for et økende antall eldre med sammensatte helseutfordringer og et stort og økende antall personer med demens, i tråd med Ny Demensplan 2025 med fire hovedinnsatsområder. Dagaktivitetstilbud for personer med demens er lovpålagt tjeneste.

Kommunene styrke disse tjenestene og sørge for differensierte tilbud innen habilitering og rehabilitering. I tillegg bes kommunene å fortsette jobben med etterlevelse av krav i lov og forskrifter knyttet til koordinering på individnivå (IP, koordinator, koordinerende enhet).

På rus og psykisk helsefeltet anmodes kommunene om å styrke tilbudet til pårørende for personer med psykiske- og ruslidelser, særlig barn som pårørende, samt styrke implementering av brukermedvirkning på individ-, tjeneste-, og systemnivå. Tidlig innsats og rask hjelp, særlig til unge med samtidige psykiske plager/lidelser og rusmiddelproblemer bør også være et prioritert område.

Integrasjon mellom tjenestene

Strategiplanene for Oppvekst, Helse- og mestring og Eiendom og infrastruktur skal bidra til å konkretisere samfunnsplanen innenfor de ulike sektorene og avklare retningsvalg for faglig utvikling av sektorene. Samtidig som vi nå jobber sektorvis med strategiene, har det vært viktig å hele tiden holde fokus på samordning og sammenheng mellom tjenester.

Gode tjenester baserer seg på at innbyggerne opplever å møte en enhetlig organisasjon, og at man får den hjelpen man trenger når man tar kontakt. Samtidig er det på dette området kommunen som tjenesteyter kanskje har sin største utfordring. Dette er noe flere stortingsmeldinger og utredninger har satt fokus på:

- Høringsnotatet *Bedre velferdstjenester for barn og unge som har behov for et sammensatt tjenestetilbud* foreslår endringer i flere av særlovene, samt å harmonisere og styrke samarbeidsbestemmelser og lovfeste en tydelig plikt for kommunen til å samordne tjenestetilbudet.
- Kvalitetsreformen *Leve hele livet*, som berører hele kommuneorganisasjonen fra frivillighet, vei og utbygging til eldreomsorgen.
- Meld. 16 (2015-2016) *Fra utenforskap til ny sjanse*. Samordnet innsats for voksnes læring skrevet i samarbeid mellom flere departementer

Det er derfor viktig at et tverrfaglig og tverrsektorielt arbeide gjenspeiles og tydeliggjøres i kommunens planer. De senere årene har kommunal tjenester blitt stadig mer bevisste behovet for tverrfaglig samarbeid mellom tjenester, samtidig som sektortenkningen har kanskje forhindret å se tjenestene fullt ut helhetlig.

Parallelt med behovet for et helhetlig og samordnet arbeid av kommunens mange tjenester, er det behov for at kommunens satsinger preges av å arbeide forebyggende. I tillegg til en god, samordnet og gjennomtenkt organisering av tjenestene, fordrer dette ansatte med kunnskap og kompetanse i forebyggende arbeid.

Kommunens ansatte må kunne avdekke, følge opp og sette inn tiltak, som gir effekt. Målet må være at alle innbyggerne i Lunner får et likeverdig tilbud. Kommunen må derfor få til et samarbeid både på system- og verdinivå, men også evne å få til god dialog og samarbeid tjenestene imellom.

Utfordringsbildet i Lunner - 1

Befolkningsutvikling

	2020	2030	2040	2050
0 år	69	14	6	-5
1-5 år	480	-37	47	-18
6-12 år	762	-99	46	31
13-15 år	355	-33	-24	28
16-19 år	458	-55	-40	27
20-44 år	2 602	-36	-78	-70
45-66 år	2 859	-45	-64	29
67-79 år	1 122	232	171	10
80-89 år	272	288	200	115
90 år eller eldre	69	11	116	97
Sum	9048	240	380	244

Tabellen viser befolkning i 2020 og endring hvert tiår i tidshorisonten

Det er forventet befolkningsvekst i Lunner kommune i årene som kommer. Veksten er i stor grad avhengig av realisering av reguleringsplaner i kommunen. SSB sine prognoser viser at det er rimelig å forvente en stor vekst i antall eldre i kommunen. Dette er en utvikling vi har sett i resten av landet, men som først nå gjør seg gjeldende i Lunner.

Økning i antall eldre medfører en økning av personer med demens, men vi ser også flere med utfordringer innenfor rus og psykiatri. Dette vil stille andre krav til kommunen med hensyn tjenesteproduksjon og planlegging av ulike typer boliger og møteplasser.

Helse- og omsorgssektoren vil stå overfor betydelige kapasitetsmessige utfordringer i årene som kommer. Nye generasjoner eldre har andre ressurser og forventninger til alderdommen enn tidligere. Denne gruppen planlegger i mye større grad alderdommen selv.

Kommunen må forvente mer selvstendighet av framtidens eldre. Samtidig er «samfunnskontrakten» slik at det forventes at de pårørende skal stå i fullt arbeid, og det kan bli utfordrende å aktivere denne ressursen. Likevel er pårørende en viktig gruppe, som må ivaretas på en god måte.

Demografiutviklingen viser at forsørgerbyrden vil endre seg i årene som kommer, med færre i arbeidsfør alder. Færre i arbeidsfør alder kan også medføre framtidige rekrutteringsutfordringer. Nasjonale tall viser at det vil mangle i størrelsesorden 28 000 tusen sykepleiere og 18 000 helsefagarbeidere i 2035. Dette vil også skape utfordringer for Lunner kommune.

Utfordringsbildet i Lunner - 2

Økonomisk bærekraft

Økonomisk bærekraft handler om å bruke ressurser på en måte som ikke går på bekostning av framtidig økonomisk utvikling. I kommunal sammenheng har vi ofte en kortsiktig økonomisk prioritering mellom ulike tjenester i drift, og en langsiktig økonomisk prioritering knyttet til investeringer. Samtidig er det viktig å være bevisst på de langsiktige økonomiske konsekvensene av kortsiktige prioriteringer.

Kommunene vil preges av at vi blir stadig flere eldre og at det vil bli sterk vekst av de eldste. I 2040 vil mer enn hver 3. innbygger i mange distriktskommuner være over 65 år.

En viktig indikator på dette er forekomst av demens sykdommer. Folkehelseinstituttets opplysninger om forekomst av demens i ulike aldersgrupper er utgangspunkt for et estimat på hvor mange demente vi vil ha i Lunner kommune i årene som kommer.

Ut fra denne prognosen kan vi vente en fordobling av behovet for demensrelatert behandling og sykehjemsplasser. Lunner kommune har i dag 16 plasser på sykehjemmet som er forbeholdt pasienter med demens.

Det vil i tillegg kunne være mangel på både arbeidskraft, pårørende og frivillige som er villige til å påta seg omsorgsoppgaver.

Kommuneproposisjonen 2022 beskriver kommunesektoren som viktig for bærekraftig utvikling. Målet er at norske kommuner fortsatt skal være bærekraftige med lokalt handlingsrom, som både skal levere gode og likeverdige tjenester, legge til rette for næringsutvikling og samfunnsutvikling, være en lokaldemokratisk arena med reell beslutningsmyndighet og ikke minst ha tilstrekkelig evne til å håndtere klimaforandringer og kriser.

Lunner kommune har de siste årene tatt flere grep for å møte framtidens utfordring.

Gjennom bygging av både sykehjem og nye omsorgsboliger er det lagt til rette for gode tjenester. Det er viktig med omstilling i tjenesteytingen og økt satsing satset på velferdsteknologiske løsninger og digitalisering. Det er nødvendig med differensiering av boliger tilpasset ulike tjenestenivå. Boliger med heldøgns tjenester tilpasset personer med demens må prioriteres.

Kompetanse er en kritisk faktor for å kunne gi faglig forsvarlige tjenester. Det er en økende utfordring å rekruttere og beholde personell med nødvendig kompetanse.

Digitalisering og nye arbeidsformer er nødvendig for å møte brukernes forventninger om en moderne og tilgjengelig tjeneste. Det tar imidlertid tid å etablere verktøy og opparbeide tilstrekkelig kompetanse på disse områdene.

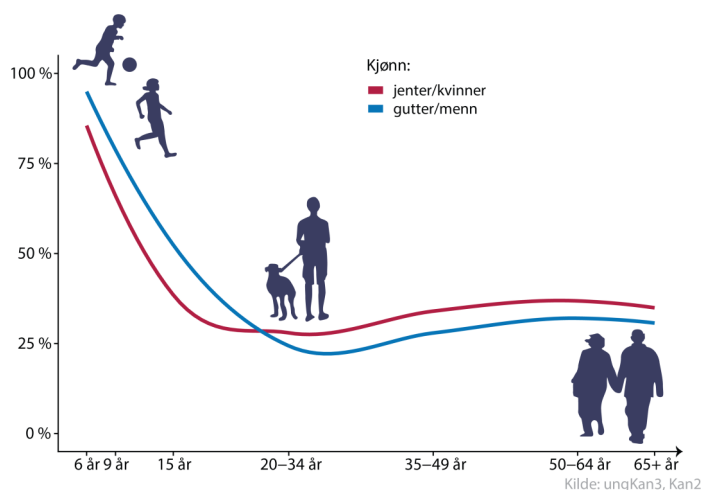

Utfordringsbildet i Lunner - 3

Folkehelse

Arbeid med folkehelse er et hovedspor i Norge, og er et viktig element i kommunens planleggingsarbeid. Folkehelsearbeid skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Lov om folkehelse skal sikre at kommunene setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte.

Bare tre av ti voksne oppfyller anbefalingene om fysisk aktivitet. Blant barn er situasjonen bedre, men aktiviteten synker raskt med alderen.

Tiltak som øker den fysiske aktiviteten blant eldre, kan kombineres med tiltak for sosial samhandling og gode møteplasser. Å delta i sosialt samvær og fysiske aktiviteter er positivt både for fysisk og psykisk helse og kan forebygge eller utsette funksjonssvikt i eldre år.

I folkehelsearbeidet er det viktig å opprettholde fokus på utsatte og sårbare grupper, som i det daglige er helt avhengige av kommunale omsorgstjenester. Offentlig tjenesteproduksjon er ofte innrettet for å overta omsorgsoppgaver i større grad enn å motvirke institusjonalisering. Særlig for personer med utviklingshemming er det viktig å sikre likestilling og likeverd, selvbestemmelse, og deltakelse og integrering

Det er forventet at kommunen behandler og vedtar løsningene som skal være basert på analyse av kommunens egne utfordringer og behov, gjennom folkehelseoversikten, og at psykisk helse inkluderes som en likeverdig del av folkehelsearbeidet.

Fysisk aktivitet er viktig for å oppnå flere av FNs bærekraftsmål, deriblant målet om god helse og livskvalitet. Å øke andelen fysisk aktive er samtidig sentralt i arbeidet med å redusere for tidlig død av ikke-smittsomme sykdommer.

Lunner et spredt bygdesamfunn, som i stor grad er avhengig av bil for å nå ulike funksjoner. Bilbaserte samfunn er ikke bare et miljøproblem, men medfører også inaktivitet og en høyere terskel for å delta på aktiviteter i lokalsamfunnet.

Utfordringsbildet i Lunner - 4

Kompetanse og rekruttering

Utfordringen med å rekruttere høyskolepersonell i tillegg til turnover blant ledere, forsinker fremdrift i omstilling og utvikling. Dette begrenser effektivitet og utviklingen av gode fagmiljøer, over tid. Sett i sammenheng med de nasjonale utfordringene, må det forventes at utfordringene vil vedvare i årene som kommer.

Utfordringene som beskrives i «Kompetanseløft 2025» gjelder også vår egen kommune.

Tilstrekkelig investering for å bygge kompetanse og kultur for utvikling i Lunner kommune, er nødvendig tiltak for fremtiden. Implementeringen av teknologiske løsninger i nye bygg har vist seg å ta ekstra tid, grunnet utilstrekkelige kapasitet i kompetanseheving.

Kommunen satser på videre utvikling av heltids- og kompetansekultur som grunnlag for personell – og kompetanseforvaltningen.

Manglende kapasitet i ledelse- og fagkompetanse er en utfordring som vil øke. Dette utfordrer fremdriften av utviklingen.

Faglig og økonomisk bærekraftig drift vil kreve betydelig økt samhandling mellom kommuner og forvaltningsnivåer.

Samarbeid på tvers av kommunegrensene må videreutvikles for å møte utfordringen og bidra til fleksibilitet for kompetanseutveksling.

Antall pårørende og frivillige som kan påta seg omsorgsoppgaver vil bli mindre, gitt

demografiutviklingen. I tillegg forventes mer komplekse behov for tjenester hos brukerne.

Organisasjonens totale kompetanse til å møte framtidens ressurssterke og kompetente innbyggere er en utfordring. Det blir derfor stadig viktigere å utnytte innbyggernes ressurser i samhandling med kommunen, for å utsette behov for tjenester og gi tjenester på lavest mulig nivå.

Profesjonalitet i ledelse, kommunikasjon og samhandling må videreutvikles for å imøtekomme behov for omstilling i utøvelsen av kommunens rolle og tilhørende tjenester.

Kompetanseløft 2025

er Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling, og består av 4 strategiske områder med en rekke tiltak:

Rekruttere, beholde og utvikle personell, brukermedvirkning, tjenesteutvikling og tverrfaglig samarbeid, kommunal sektor som forsknings aktører, fagutviklings- og opplærings arena og ledelse, samhandling og planlegging.

Nasjonalt viser utfordringsbildet at helse- og omsorgstjenestene framover vil være preget av knapphet på helse- og sosialfaglig personell, mangel på kompetanse- og kunnskapsgrunnlag, for lite brukermedvirkning, tverrfaglighet, samarbeid og samhandling, svakheter i ledelse og av planleggingen og organiseringen av tjenestene

Slik har vi det i 2040:

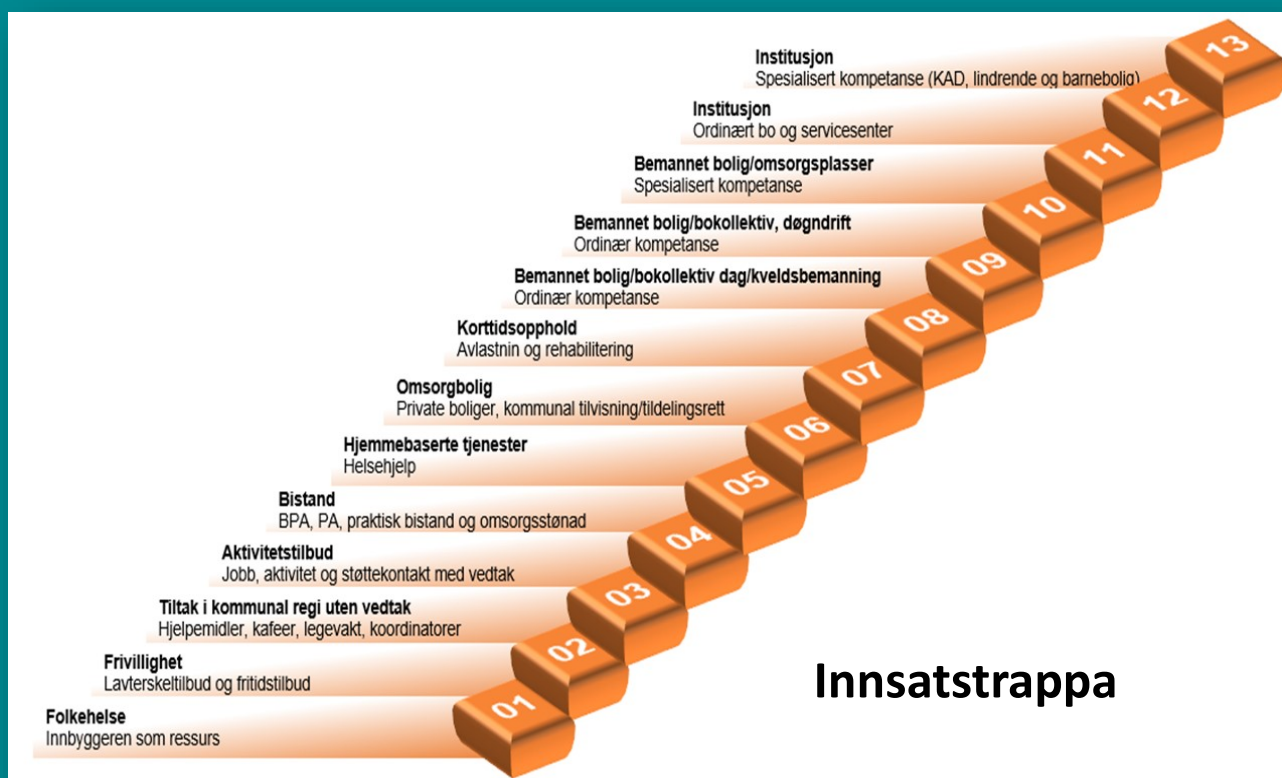
- Vi har helsefremmende og trygge nærmiljø, med innbyggere som har mulighet og kunnskap til å ivareta egen helse, trivsel og livskvalitet.
- Vi har myndiggjorte og ansvarlige innbyggere, som opplever selvstendighet og mestring i alle livsfaser.
- Vi har et trygt og oppbyggende oppvekstmiljø for barn og unge, med opplæring som gir et godt utgangspunkt for å mestre voksenlivet.
- Lunner kommune har tjenester som oppleves som helhetlige og koordinerte, med god faglig kvalitet og godt innhold.
- Lunner kommune fremmer befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, gjennom forebygging og utjevning av sosiale helseforskjeller.
- Vi jobber aktivt for å fremme likestilling og motvirke diskriminering, slik at alle har reell mulighet til å delta i aktiviteter i samfunnet.
- Vi har attraktive og relevante møteplasser, for alle aldersgrupper, som sikrer liv i tettstedene.
- Vi har et aktivt samfunnsliv og levende lokaldemokrati, med høy grad av deltakelse og medborgerskap.

For å komme oss dit skal vi:

- Sikre en bærekraftig økonomistyring, som bidrar til realisering av politiske og administrative mål.
- Lage tydelige og målrettede planer gjennom prosesser basert på kunnskap og medvirkning, hvor kommunen gir god informasjon til innbyggerne.
- Utnytte digital infrastruktur som er sikker og brukervennlig, som verktøy for god samhandling mellom innbyggere og kommunen
- Ta i bruk mulighetene innen digitalisering til å få bedre innsikt i egne data, og tilrettelegge data som nyttige styringsverktøy.
- Ha koordinerte og samordnet tjenester. Tjenestene skal dekke alle livsfaser og sikre gode overganger mellom ulike deler av tjenestene.
- Utvikle og tilpasse Innsatstrappa, for å sikre kvalitet i tjenestene og riktig tjenestenivå.

Satsingsområder

- Videreutvikle innsatstrappa som strategisk verktøy for videre utvikling
- Utvikle differensierte tjenester i tråd med demografiutviklingen, spesielt innen heldøgns tjenester for personer med demens
- Styrke tilbudet innen rehabilitering, psykisk helse og rusoppfølging
- Etablere planer og tiltak i tråd med sentrale føringer; bl.a. Leve hele livet, demensomsorg, samarbeid med- og ivaretagelse av pårørende, psykisk helse- og rusoppfølging, samt rehabilitering
- Utvikle plan og tiltak for å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse
- Sikre effektiv og koordinert vedtakspraksis for forsvarlige tjenester på riktig tjenestenivå
- Videre utvikle rutiner for å sikre kvalitet i dokumentasjon og datagrunnlag
- Øke kapasitet forebyggende tiltak og aktivitetstilbud

Strategiplanen har en lang tidshorisont, fram mot 2040, og har med det et langsiktig perspektiv. Strategiplanen peker også ut satsingsområder og mål kommunen skal jobbe etter i denne økonomiplanperioden. Det er en rød tråd fra samfunnsmålene, slik de er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel, gjennom strategiplanen, til økonomiplan med handlingsdel. De følgende hovedmålene er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel. Strategiene/delmålene følger av dette strategiarbeidet, og følges opp i økonomiplan med handlingsdel.

Lunner Kommune har tilpasset kapasitet døgntjeneste med tilstrekkelig kompetanse, tilpasset innbyggerens behov

For å komme dit skal vi:

- Legge langsiktigplan for å øke kapasitet boliger med døgntjeneste, herunder tilrettelegge for 20 nye boliger innen 2025
- Sikre at boligene kan tilrettelegges for tjenestemottakerens individuelle behov, og utnyttes på tvers av geografisk plassering
- Sikre at langtidsplass i institusjon blir prioritert for innbyggere som trenger medisinsk behandling eller er i livets siste fase
- Sikre at korttidsplass i institusjon prioriteres for utredning og rehabilitering
- Være attraktiv som arbeidsgiver gjennom systematisk kompetanseforvaltning for å sikre rekruttering og utvikling av medarbeidere
- Sikre at bruk av personell og kompetanse målrettes for brukerens behov, og utnyttes på tvers av boenhetenes geografiske plassering
- Tydeliggjøre strategi for hvordan innbyggerne kan medvirke til planlegging av egen alderdom
- Sikre utnyttelse av eksisterende bygg, og planlegge utbygging av tilrettelagte boliger med døgntjeneste

Lunner kommune har tjenester som oppleves som helhetlige og koordinerte, med god faglig kvalitet og godt innhold

For å komme dit skal vi:

- Utvikle plan og tiltak for å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse
- Videreføre strategi for kompetanse- og heltidskultur
- Følge opp plan for legetjenesten
- Koordinere og samordne kommunens tjenester
- Utvikle bruk av digitale løsninger i dialogen med innbyggerne
- Utvikle velferdsteknologi i utøvelsen av tjenestene.
- Implementere kvalitetssystemer og sikre dokumentasjon og datagrunnlag

Strategiplanen har en lang tidshorisont, fram mot 2040, og har med det et langsiktig perspektiv. Strategiplanen peker også ut satsingsområder og mål kommunen skal jobbe etter i denne økonomi-planperioden. Det er en rød tråd fra samfunnsmålene, slik de er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel, gjennom strategiplanen, til økonomiplan med handlingsdel. De følgende hovedmålene er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel. Strategiene/delmålene følger av dette strategiarbeidet, og følges opp i økonomiplan med handlingsdel.

Vi har myndiggjorte og ansvarlige innbyggere, som opplever selvstendighet og mestring i alle livsfaser

For å komme dit skal vi:

- Oppdatere beskrivelser av kommunens tjenestetilbud
- Styrke den relasjonelle velferden og dialogen med innbyggerne
- Inkludere pårørende som en ressurs i utvikling av handlingsplanene
- Formidle innbyggers ansvar knyttet til å motta tjenester
- Implementere Innsatstrappa som verktøy for å sikre kvalitet i tjenestene og riktig tjenestenivå

Lunner kommune fremmer befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, gjennom forebygging og utjevning av sosiale helseforskjeller.

For å komme dit skal vi:

- Utøve tidlig innsats og legge til rette for egen mestring og trivsel. Kommunen skal dreie ressursene fra å reparere til å styrke satsingen på forebygging
- Dreie boligutviklingen slik at innbyggerne kan ta større ansvar for egen helse og ulike livsfaser
- Støtte og legge til rette for frivillighet og kulturliv, spesielt tilbud rettet mot barn og unge
- Jobbe for bedret folkehelseprofil gjennom tidlig innsats og god tilrettelegging av samfunnet

Vi har attraktive og relevante møteplasser, for alle aldersgrupper, som sikrer liv i tettstedene

For å komme dit skal vi:

- Skape gode møteplasser for aktivitet og sosiale nettverk – for å redusere ensomhet og isolasjon
- Utvikle boligsosiale tiltak for å legge til rette for selvstendighet og mestring i alle livsfaser, spesielt ungdom i sårbare livssituasjoner
- Fremme aktivitet og utfoldelse, som kan skape fellesskap på tvers av alder, livssyn og etnisk bakgrunn
- Åpne offentlige rom for variert bruk